

นวัตกรรมการสร้างคนดี. โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.
เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อ สู่ความพอเพียง ในห้องเรียนสีเขียว
โดย นางสาวเจนจิรา เจตินัย โรงเรียนบ้านโนนแกด สพป.ศก.1

ชื่อผลงานนวัตกรรม เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อ สู่ความพอเพียง ในห้องเรียนสีเขียว

เจ้าของผลงาน นางสาวเจนจิรา เจตินัย

ประเภทผลงาน ด้านการเรียนการสอน

สอดคล้องกับคุณลักษณะโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สามัคคี พอเพียง

1. ความสำคัญ

โรงเรียนบ้านโนนแกดเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาวิเคราะห์ เพื่อสร้างคุณธรรมอัตลักษณ์ผู้เรียนของโรงเรียน คือ “มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สามัคคี” และได้กำหนดให้ทุกชั้นเรียนพัฒนาผู้เรียนผ่านโครงการตามอัตลักษณ์ ให้เกิดกับผู้เรียน ตามกระบวนการพัฒนาโครงการโรงเรียนคุณธรรม

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมี เงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต(ที่มา : มูลนิธิชัยพัฒนา)

โรงเรียนบ้านโนนแกดได้บูรณาการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สร้างห้องเรียนสีเขียวที่ประกอบด้วยผักนานาชนิดที่ผู้เรียนเรียนสนใจ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ เกิดทักษะการเรียนรู้ในการปลูกผักสวนครัวต่างๆ การแก้ไขปัญหา ความรับผิดชอบ ความอดทน ความสามัคคีและความพอเพียงในระหว่างทำกิจกรรม

จุดประสงค์และเป้าหมาย

1.1 จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามัคคี
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความพอเพียง
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความอดทน
5. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ไขปัญหา

2.2 เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นอนุบาล 2 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รร.บ้านโนนแกด

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนเกิดความรู้เรื่องการปลูกผักและรู้จักแก้ไขปัญหา มีความรับผิดชอบ ความอดทน ความสามัคคีและความพอเพียงในระหว่างทำกิจกรรม
2. นักเรียนเกิดความรู้ความรับผิดชอบ ความอดทน ความสามัคคีและความพอเพียง

3.กระบวนการผลิตนวัตกรรม

3.1 กรอบแนวคิดการพัฒนา

เศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

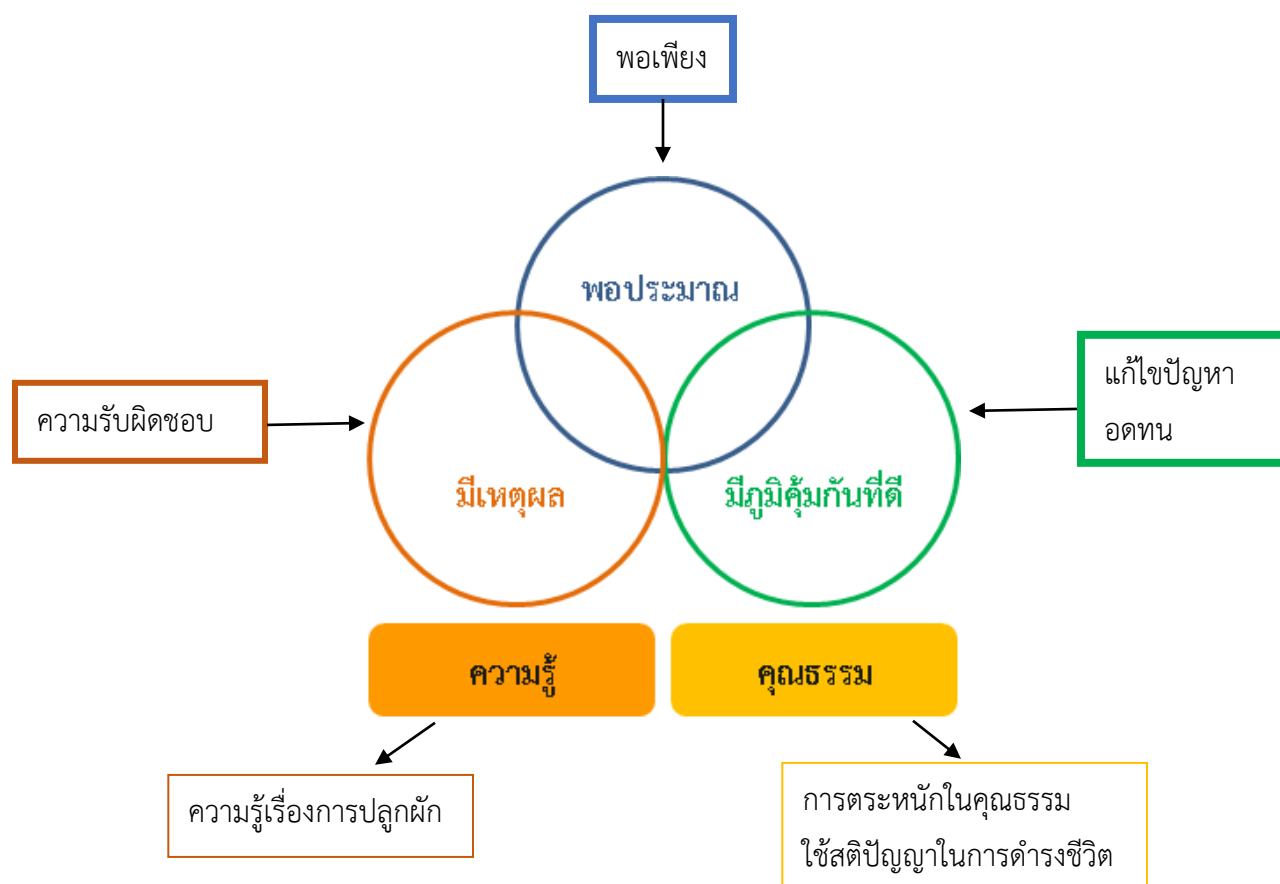
๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมี เงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ๒ ประการ ดังนี้

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต(ที่มา : มูลนิธิชัยพัฒนา)

3.2 การดำเนินการพัฒนา

1.สร้างองค์ความรู้

1.1 สร้างองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม และถอดบทเรียนเพื่อลงสู่การปฏิบัติ

1.2 กำหนดข้อตกลงนอกห้องเรียน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนแต่ละชั้นเรียน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและวางแผนเกี่ยวกับการปลูกผักที่นักเรียนสนใจ

2. สู่การปฏิบัติ

2.1 นักเรียนลงมือปฏิบัติตามที่ได้วางแผนไว้ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามข้อตกลง และบันทึกผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมในแต่ละวัน

2.2

3. การสะท้อนกลับ

3.1 นำเสนอสิ่งที่ประทับใจและคุณธรรมที่เกิดกับตนเอง

3.2 ผลงานนักเรียน สมุดบันทึก ผลงานกลุ่ม

3.3 กรณีบกพร่อง ตักเตือน แนะนำ ให้บอกเหตุผล

3.4 กรณีถูกต้อง กล่าวชื่นชม ให้กำลังใจ

4. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ด้านครู

1. ตระหนักถึงความสำคัญในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน

4.2 ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนเกิดความรู้เรื่องการปลูกผักและรู้จักแก้ไขปัญหา มีความรับผิดชอบ ความอดทน ความสามัคคีและความพอเพียงในระหว่างทำกิจกรรม

2. ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบ ความอดทน ความสามัคคีและความพอเพียง

4.3 ด้านโรงเรียน

1. โรงเรียนมีรูปแบบในการพัฒนาผู้เรียนตามคุณธรรมอัตลักษณ์เป็นโรงเรียนคุณธรรมและแหล่งเรียนรู้

4.4 ด้านชุมชน

1. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือช่วยเหลือ เป็นปราชญ์ชาวบ้านให้ความรู้แก่ผู้เรียน

5. ปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ

1.บรรยากาศที่แสดงถึงกัลยาณมิตร

2.สื่อ/เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ

3. การประเมินติดตามที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ

4.การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5.การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง

6.บทเรียนที่ได้รับ

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต

2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต

3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางการค้าแบบต่อสู้กันอย่าง รุนแรง

4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ

5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

7. การเผยแพร่

การประชาสัมพันธ์กิจกรรมในโอกาสและช่องทางต่างๆ

8. เงื่อนไขความสำเร็จ

- 1.การปฏิบัติตามข้อตกลง / กติกาต้องมีความชัดเจน
- 2.การประยุกต์บทเรียนกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
- 3.การมีส่วนร่วมของทุกส่วน

ภาคผนวก

การสร้างองค์ความรู้และข้อตกลงร่วมกัน

การดำเนินงานตามแผน

